

כח:

זה בורר פרק שלישי סנהדרין

מסורת הש"ס

[illegible]

מוסף רש"י

אלא אם כן נעשה גדול. כל מעשה השטר בגדולים, הליקח והמוכר (בכחובות י"ט.) נתן ומקבל ועדים כולם גדולים וכשרים (ושב"ט ב"ב קנ"ה).

דבינו חננאל (המשד)

[illegible]

הוא וצ"ל וקצ"ל להלכתא כ"ו].

לא היו דברים. לא הודיתי לך. והרי עדים שמעו: הוסיף דברי.
ואינו נאמן עליו בשבועה: כל מילי דכדי לא דכירי אינשי. דברים
של חסם כלומר הוסיף ואותם הודא דברי רוח היה שהשבעה בו לא
דכירי אינשי ושכח אותה הודא: בילתא. יריעה הפורקת סביבה
המטה: עירי ושכני ליהוה אלהי ישראל.

רוצה אתה שיהו כל השומעין מעידין
בין ויעורין בין ישינים שהיה מכיר
זה בו שלא יהיה עדים אמר
לבו שמא יאמר כבוד שכולם ישינים
ויאמר לו: קד רשו. מלך קב שטרות
יש עליו: מאן מסיק ביו. למי אני
חייב כלום: ארס עשוי. לומר לבריות
חייב אני מעות לפלגמי התורקן מעין
הרע: שלא להכניסו. שלא ליראות
שנע ממנו: עשכנזי דשכיב אדירא.

עשיר שלא נהנה מממונו כעבד זה
ששוכב על דינרי זהב ואינו נהנה
מהן; ניוול וניסדר. שגם התני
שקביענו: כד הורה וקן. ר' יעמשה
שקביענו על פיו ולא חלוקה על מה
שעש: וקנו מידו. כותבין שטר
הודאה ואע"פ שלא אמר כתבו דקחם
קיין לכתביה עומד: ואם לאו אין
כותבין. ואע"פ דאמר לכו חתמו עדי
מסדאין. לא חלוני ביה ונאם על

וְהָיָה נֶגְעוֹ כְּנֶגַע הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וְהָיָה נֶגְעוֹ
מִלּוֹה עַל פֶּה מִמְלֹהוֹ בִּשְׁעָרֵי הַשָּׁעַר.
עֲשָׂן בֵּית דִּין וְהַפְקִירן הַפֶּקֶד יִיחֹלֶין
לְשֹׁמְרוֹ לְעִשּׂוֹת מִלּוֹה בִּשְׁעָרֵי הַלְּהִיט
נִמְקֹס הַלֵּל עֲשׂוֹת שְׁלִים לְחִמְחִמֶּה
וְהוֹדִיאוֹ. שְׁעַר הַדְּלָהָה בְּפִי שְׁלֶשֶׁה
שָׁלָל קָטָן מִדֵּד: כְּנִיפִי וַיִּסְבֵּי. שְׁלֶשֶׁה
שָׁחִי וַיִּסְבֵּין וְכֹחַ הַוֹדֶה לוֹ בְּכִפְּהָ
הַחֵזֶל וְלֹא יִמְנָס וְקִיבְּלוֹס לֹא לֵךְ
נִעֲשֶׂה בִּי וְלֹא עֲשִׂים דְּלִמְלֵחַ אִי לֹא
הוּא אֵלֶּה חֲרִי הוּא מְדוּלִי לִיֶּה קִמְיִיֹּה
וְלֹא הוּא מִדְּחָר אֲחֵר בִּיד: דְּנִסְכֵּנו
אִיֹּה כְּסִכְסִין. דְּמַדְכְּנִי מַחְלָתָה דְּעִמְיִיֹּה
אִיֹּה דִינָה: דְּקִנְיִי דְּרֹכֶה. דְּרֹכֶךְ
הַדִּינִין: וְשִׁלְמוֹ. שְׁלֶשֶׁה בְּשִׁמְיִיֹּה לֵלֹה
לְמִיֹּיֹּה קִמְיִיֹּה לִדְנֵה וְחִדְוִיֹּיֹּה וְהַחֵזֶל
וְעִמְדֵּךְ בְּדִין נִעֲשִׂים מִמְלֹה בִּשְׁעָרֵי שְׁגֻלִּיֹּה
לְכָל הַלֶּכֶךְ כְּחִכְסִין: בְּמַקְרָהֶךְ. קִרְקֶע
לְשֹׁמְרוֹ חֲרוֹבִין מִמְּחֻזֶּה הוּא הַוֹדֶה לְשִׁמְעִין
שְׁחִי שֵׁלִי: כְּוֹסִכִּין. דֵּהֵה כִּיֹּן דְּאֹדִי
לִיֹּה דִרְדִּיֹּה הוּא וְלֹא מִיִּחְסָפֶה גִּיבִיִּיֹּה
דְּכִשְׁמָלָה מְטַלְטֵל מִלּוֹה וְהַחֵזֶה
יִיִּתֵּהּ וְחֹבֹב עֲזֻמָּלָה הוּא וְתִמְלֹה עַל
פֶּה רִיעַץ מִמְלֹה בִּשְׁעָרֵי וְלֹא יִיחָל
לִיֹּה לְאֹלֹהֵה אֲחֵל הֵכָל גִּלּוּי מִלְּתָה
עַל מִקְוֶה: לְרִיִּמְחָפֶה. שֵׁלִי עַל מִקְוֶה:
אִיִּסְכֵּנו בְּעִינֵיֹּיֹּה. דְּשִׁעַת הַדָּשָׁה. מִיֹּיֹּה

מי אחרתיו כיון דלצורין ומוגזין ואודי
 ליה כל היכא דלחנתו דידיה הוו או
 דלמא כיון דמלווה הולאחא וימנה
 שמה ויזילא ולא יחול ליה למיחיה
 שטרא עילייה ויהולאחא דכני שני
 עדס קאמר: **הסיא אודיא**. שנים
 תחומים עליה: **נעשה גדול**. המוכר
 צרימא לן (ד"ב דף קט). ולמכור
 דכניש אכוי עד שיהא בן עשרים.
 הכא נמי כיון דשנים בן מזי
 כחזי אלא ברשותו ודאי איהו
 אמר לה: **דאנן לא ידיעינן**.
 כלומר יש: **דליון** הרבה שאין
 בקיאר בהלכה זו שאתרנו דשנים
 שלא קנו מידו אין כותבין:
דוכרן סיפומי. לא היה כתוב בה
 זכרון עדות בלשון עדים אלא בלשון
 זכרון דברים והוא לשון דינין:
 וכל

לא היו דברים מעולם הוחזק כפרן ^א (אמר) רב פפא בריה דרב אחא בר אדא הכי אמרין משמיה דרבא "כל מילי דכדי לא דכירי אינשי ההוא דאכמין ליה עדים לחבריה בכילתיה אמר ליה מנה לי בידך אמר ליה הן אמר עירי ושכבי ליהוו עלך סהדי א"ל לא אמר רב כהנא לא אמר ליה לא ההוא דאכמין עדים בקיברא לחבריה א"ל מנה לי בידך אמר ליה הן חיי ומיתי ליהוו עלך סהדי אמר ליה לא א"ר ^ב שמשון הא א"ל לא אמר רבינא ואיתימא רב פפא שמע מינה מהא הא דאמר רב יהודה אמר רב צריך שיאמר אתם עירי ^ג ולא שנה כי אמר ליה ולא שנה כי אמר מלוה ושתיק ליה נמי ההוא הדוח קרו ליה קר רשו אמר מאן מסיק בי אלא פלוני ופלוני אתרו תבעוהו לדינא קמיה דרב נחמן א"ר נחמן ^ד אדם עשוי שלא להשביע את עצמו ההוא דהוו קרו ליה עכברא דשכיב אדינרי כי קא שכיב אמר פלוני ופלוני מסקו בי וזוי בתר דשכיב אתו תבעינהו לירושין אתו לקמיה דר' ישמעאל רבבי ^ה וסי' אמר להו כי אמר' אדם עשוי שלא להשביע אתו עצמו הני מילי מוחים אבל לאחר מיתה לא פרעו פלגא תבעינהו לדינא לאידך פלגא אתו לקמיה דרבי חייא אמר להו כשם שאדם עשוי שלא להשביע את עצמו ^ו כך אדם עשוי שלא להשביע את בנו אמרו ליה ניזיל וניהדר אמר להו ^ז כבר הורה זקן הורה ^ח בפני שנים וקנו מידו כותבין ואם לאו אין כותבין בפני שלשה ולא קנו מידו רב ^ט (אמי) אמר כותבין ורב אסי אמר אין כותבין הוה עובדא וחס לה ^י רב להא דרב אסי אמר רב אדא בר אהבה הא אודיתא זימנן כתבינן וזימנן לא כתבינן כניפי ויחבי לא כתבינן כנפינהו איהו כתבינן רבא אמר אפילו כנפינהו איהו לא כתבינן עד דאמר להו הוו עלי דיני מר בר רב אשי אמר 'אפילו אמר הוו עלי דיני לא כתבינן עד דקבעי דוכתא ושחלי ומומני ליה לבי דינא ^{יא} הורה במטלטלי וקנו מידו כותבין ואם לאו אין כותבין במקרקעי ולא קנו מידו מאי אמימר אמר אין כותבין מר וזוטרא אמר כותבין והלכתא כותבין רבינא איקלע לדמורא ^{יב} א"ל רב דימי בר רב הונא דמורא ^{יג} לרבינא מטלטלי ואיתנהו בעינייהו מאי אמר ליה כמקרקעי דמו רב אשי אמר ^{יד} כיון דחסור גובינא לא ההיא אודיתא דלא הוה כתבו בה אמר ליה כתבו ותחתמו והבו ליה אביי ורבא דאמרי תרווייהו ^{טו} הדינו דריש לקיש דאמר ריש לקיש ^{טז} חזקה אין ^{טז} העדים חותמין על השטר אא"כ נעשה גדול מתקוף לה רב פפי ואיתימא רב הונא בריה דרב יהושע ^{יז} מי איכא מידי דאנן לא ידעינן וספרי דבי דינא ידעי שאילינהו לספרי דאביי ^{יח} ידעי אודיתא דהוה כתב ביה דוכון פיתגמי וכל

בך אדם עשוי שלא להשיב את בניו. והא דלמר נגט פשוט (ב"ב דף קטז, וסע) שכיב מרע שזהו אצל אחם עדיי משום דלוקי אחרים משום נשעת מיתה ואמאי לא אמרינן דלמחר הלא שלם להשביע אלא בניו ו"ל דהתם מיירי שנתעוהו והודה דלא שייך טענה שלא להשביע אלא טענת משטת ואמר:

דלמחרין לעיל טענת משטת לא טענינן ליה לבניו טענינן דמחשבת ההם דלי לאו דלוקי אדם משום נשעת מיתה טענינן ליה וטענת שלא להשביע אפי' לדידיה טענינן כמו שעזר רב וחמור להוציא גבול:

הורדה בגני ב' וקנו סידו בות'אן.
ואע"פ דלגל אומר כתבו משום
דקמס קנין לכתיבה עומד כדפ"ה
ומיהו אם רלה לחור חוור כדלמך
בגפ' המוכר את הספינה (שם דף ע.
והס) וכו בשדה וו לפלוני וכתבו את
השטר חוור בשטר ואינו חוור בשדה
והא דלמך בגפ' אע"פ (כתובות דף
וה) אמר לעדים כתבו וחתמו והבו
ליה קנו מיניה לא נרץ לאימלובי
אלאו דוקא כתבו דה"פ אע"פ דלא
אזמרי כתבו והאי דקאמר כתבו
מפני כיוסא נקטי' דהיינו דלא קנו
מיניה אף ע"פ דלמך כתבו נרץ
לאימלובי והא דקאמר קנו מיניה לא
יכול לחזור בשטר אלא משום שאינו
כתב דלא הדר ביה ריהו הוא שיכתבו
חדש דהא לא קנו מיניה פשיטא דמאי
הדר ביה ואיכא למ"ד ח"פ לאימלובי
ביה וא"ת כיון דלמי חוור בשדה
בשטר חוור בשטר ואינו שטר ממהו הוא
מאי נ"מ ואי שטר מכר הוא ומשום
משעבדי היה אמרינן בחוקת הבתים
ב"ב (דף מה): המוכר את שדה עדים
בגבול המכסים משעבדים וי"ל דלא
ינחא ליה דליפשוש שטרא עילויה דקלא
אית כהו ויולי נכסיה כסבורים
שכן שטרי חור והא דלמך בהגול
קמא (ב"ב דף מה) גבי השוקר שטרו
כד מביי דף איכא סעדי דדידי מאי
כתב ביה ליכתוב שטרא אחריני הם
שאינו שוכר היה לו שטר דלן לו
לאספקד כמו: **מ"ד** רב רב אשי
אמר ב"ב' בשבועות (דף ק"ה ושם)
פירש הרשב"ץ בשם ירש"י ובשם רבינו
גרשון דהלכה כמר דר רב אשי במיפך
שבועות ואודיותא. ואודיותא הך דהכא
מייפך שבועות דפרק שבועות הדיינים
(שם) דאפילו דלאורייתא מהפכינן
וכן רב האי פסק כמוהו במיפך שבועה
הכינא ריהו דמלמך הם האי מאן
דמייפך שטרא על חבורה ואמאי ליה
אדקרי אישחבע ליה דלא פרעתיך
דלמארי' ליה אישחבע ליה ולא דמי כלל
דהם לא רמא עליה שבועה דלאורייתא
ויבסד נחלים ואמוראלי (סוין דף ל"ח)
כתב דכדולי הש"ס הלכתא כמר דר
רב אשי דר ממיפך שבועה ואודיותא
וכן פסק בה"ג דלן הלכה כמוהו
מייפך שבועה ויעברך פסק וכן
בגמטאות הללוים דלא מהפכינן
שבועה דלאורייתא ור"ח פסק כמר
דרב רב אשי דר ממיפך שבועה וחיורי
דפרק בהמה הנקשה (חולין דף ע.
ושם) ותנן עליו סימן ודל הפך לכן:
ורולגת

לספרי דרבא וידעי הדיא

עין משפט
גד מצוה

עבד א מיי פון מהל' טוען
הל' ו סתם עשין זה
טוענע ח"מ ס' פא טעף
א וסעף כא:
פ ב מיי שס הלכה ז
טוענע שס טעף ו
והטעם ז

[illegible]

דבינו חנואל

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones